

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ФІЛОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН ТА СОЦІАЛЬНИХ
КОМУНІКАЦІЙ

**БІБЛІОПСИХОЛОГІЯ, БІБЛІОПЕДАГОГІКА,
БІБЛІОГРАФІСТИКА, БІБЛІОТЕРАПІЯ
В ОСВІТІ:
теорія і практика**

Збірник тез доповідей II Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції

Мукачево
(14-15 квітня 2022 року)

УДК 159.9:028.02:37:02:929:37:021(043.2)

Б59

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет
Науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(Протокол № 4 від 18.04.2022 р.)

Відповідальний за випуск – к. філол. н., доцент, завідувач кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій Прокопович Л.С.

Головний редактор:

Щербан Т. Д. – доктор психологічних наук, професор, ректор МДУ.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Моргун А. В. – декан гуманітарного факультету, кандидат філологічних наук, доцент
Прокопович Л. С. – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій

Мовчан К. М. – директор Наукової бібліотеки МДУ, старший викладач кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій

Веремчук О. В. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій

Курило О. Й. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій

Попович Н.Ф. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій

Б59

Бібліопсихологія, бібліопедагогіка, бібліографістика, бібліотерапія в освіті: теорія і практика: збірник тез доповідей II Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, 14-15 квітня 2022 р. Мукачево / ред. кол.: Т. Д. Щербан (гол. ред.) та ін. – Мукачево: МДУ, 2022. – 80 с.

©Мукачівський державний університет, 2022

Список використаних джерел

1. What Is Service Learning? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.elmhurst.edu/blog/what-is-service-learning/>.
2. Service-Learning Definition and Philosophy [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dpi.wi.gov/service-learning/about>.
3. What the Heck Is Service Learning? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.edutopia.org/blog/what-heck-service-learning-heather-wolpert-gawron>.

УДК 028.8:615.85:37:021.2(043.2)

КУРИЛО О. Й.
Мукачівський державний університет;
ПРОДАН А. В.
Пряшівський університет (Словаччина)

БІБЛІОТЕРАПІЯ В ПЕДАГОГІЧНІЙ ГАЛУЗІ

Складні трансформаційні процеси, що відбуваються в нашій державі, поглиблені ковідною пандемією, а останнім часом також і військовими діями в Україні, зумовили дефіцит емоційно-соціальної комунікації на шляху досягнення особистих життєвих цілей. З огляду на це виникла потреба звернутися до дещо призабутих чи недооцінених засобів психологічного та педагогічного впливу, одним із яких є бібліотерапія (буквально – книголікування).

Перші згадки про бібліотерапію як про сприятливий вплив на емоційний стан людини знаходимо ще в період античності, коли стародавні греки асоціювали поняття «книга» з поняттям «душевне здоров'я» і вважали бібліотеки «ліками для душі». Саме в ці історичні періоди закладалися основи для розвитку всебічно розвиненої та гармонійної особистості, базис яких складають вже визначені видатними філософами та мислителями бібліотерапевтичні ідеї – знаходити гармонійне «Я» у Всесвіті за допомогою книги [2, с. 66]. І лише на початку ХХ століття явище бібліотерапії отримало своє наукове обґрунтування.

Над означеним питанням працювало ряд дослідників та науковців, зокрема: Б. Крейденко, який розглядав бібліотерапію як комплексну наукову дисципліну, Б. Симонов – як розділ бібліотекознавства, Ю. Дрешер – як напрямок педагогічного читання тощо. Інші вітчизняні вчені та педагогіки-практики Т. Алієва, Р. Белашова, М. Волочай, О. Дем'янчук, М. Лещенко, Л. Ляхоцька, Г. Март'янова, Н. Миропольська, Д. Ольшанський, Г. Ткачук, А. Щербо, Г. Яблонська розглядають книгу як засіб виховання, спрямований на розвиток духовності, фізичної досконалості, моральності, художньої-естетичної культури.

Особливо яскравим прикладом інтеграції бібліотерапії у теорію й практику вітчизняної педагогіки є педагогічна спадщина В. Сухомлинського. Видатний педагог відстоював тезу про значну роль книги в розвитку та вихованні молодого покоління. Саме книга, на думку педагога, є «тим

провідником, який допоможе педагогу знайти доріжку до сердець вихованців, адже саме в хорошій книзі є повчання (має бути), як жити. Тому, щоб володіти «мистецтвом доторкання до серця, треба багато читати й думати», адже «виховання – це передусім чуйне, вдумливе, обережне доторкання до юного серця» [3, с. 89–93].

Вплив бібліотерапії на сучасне підростаюче покоління важко переоцінити, адже саме вона сприяє вихованню у школярів цілісної системи культурних цінностей, основ людяності, доброти, мислення, інтелекту через пізнання навколишнього світу, що закладається ще в період молодшого шкільного віку, коли відбуваються якісні зміни особистості, пов'язані з її становленням, ростом самосвідомості, реалізується творчий потенціал учня як активного суб'єкта суспільства, який пізнає світ і самого себе, що здобуває власний досвід у читацькій діяльності [2, с. 68]. Але особливо важливим є правильний добір книг для читання. Так, на думку А. Алексейчика, взаємозв'язок творів з актуальним станом і проблемами школярів, наявність специфічних знань, фактів, що дозволяють знаходити суть, причину явищ, бути незалежним від авторитетів. Необхідна наявність коротких точних формулювань для різноманітних життєвих ситуацій, що створюють реальне уявлення про те, яким повинен бути світ з виявленням протиріч між ідеалами та реальністю. Література повинна вчити читача ставити перед собою мету і знаходити шляхи до її досягнення [1, с. 245–248].

Поза сумнівом, що пріоритетним завданням сучасної школи є виховання духовно багаті особистості за рахунок розвитку читацького інтересу школярів. Саме тому використання педагогічної бібліотерапії є актуальним для формування саморегуляції психічного стану, елімінації (видалення, винятку, усунення) імпульсивності, агресивності, тривожності за допомогою синтезування ситуацій читання спеціально підібраної літератури [2, с. 69].

Отже, бібліотерапія в педагогічній галузі займає особливо важливе місце, оскільки дозволяє читачеві навчитися уникати проблем, що стосуються душевної, особистісної, соціальної сфери, сприяє формуванню його життєвих цінностей, духовному збагаченню та розвитку емоційно-стабільної, гармонійної особистості.

Список використаних джерел

1. Алексейчик А. Е. Библиотерапия. Руководство по психотерапии / А. Е. Алексейчик; под. ред. В. Е. Рожнова. – 3-е изд., доп. и перераб. – Ташкент: Медицина, 1985. – 404 с.
2. Заїчко А. С. Бібліотерапія в освіті [Електронний ресурс] / А. С. Заїчко // Бібліотека закладу вищої освіти в умовах трансформаційних змін: відкрита наука, відкритий доступ, цифрова педагогіка: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., Полтава, 20-21 вересня 2018 р. – Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка. – С. 66–70. – Режим доступу: <http://www.dspace.pnpu.edu.ua>.
3. Сухомлинський В. О. Сто порад учителеві / В. О. Сухомлинський. – Київ : Радянська школа, 1988. – 304 с.

ЗМІСТ

Абельчакова Н. І. БІБЛІОТЕРАПІЯ: ПОТЕНЦІЙНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ	3
Артеєв О. С., Мовчан К. М. БІБЛІОТЕКА- СОЦІАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ	5
Бузаші М., Прокопович Л. С. ДІЯЛЬНІСТЬ ГАЛУЗЕВИХ БІБЛІОТЕК В УКРАЇНІ ТА СВІТІ	7
Бучковська О. Ю. БІБЛІОТЕРАПЕВТИЧНИЙ НАПРЯМОК СОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ ГРОМАДЯН У ПОВОЄННОМУ СУСПІЛЬСТВІ	9
Веремчук О. В. БІОБІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСІБНИКИ ЯК ДЖЕРЕЛЬНА БАЗА НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	11
Веремчук О. В., Гейдер Г. З. БІБЛІОТЕЧНА ПЕДАГОГІКА ТА ЇЇ РОЛЬ ДЛЯ ШКІЛЬНИХ БІБЛІОТЕК	13
Гасуляк С. Р., Моргун А. В. БІБЛІОТЕКА – АПТЕКА ДЛЯ ДУШІ	15
Гейдер Г. З., Курило О. Й. ЗНАЧЕННЯ БІБЛІОТЕРАПІЇ У ПСИХОЛОГІЧНІЙ ТА МЕДИЧНІЙ СФЕРАХ	17
Дем'ян Д. Д., Старова Ю. В. ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ БІБЛІОТЕРАПІЇ В ПРОФЕСІЙНІЙ ПРАКТИЦІ ВЧИТЕЛЯ НУШ	19
Заблоцька В. В. КАНАЛИ КОМУНІКАЦІЇ КНИГОЗБІРНІ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРИ	22
Звірич О. Т., Мовчан К. М. БІБЛІОТЕКИ УНІВЕРСИТЕТІВ – ВІДКРИТИЙ ПРОСТІР ДЛЯ СПІЛКУВАННЯ ..	24
Козлік Р. М., Курило О. Й. БІБЛІОТЕРАПІЯ: ПОНЯТТЯ, ЗАВДАННЯ, ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ГАЛУЗЯМИ	25
Кондратюк М. М. БІБЛІОТЕРАПІЯ ТА ЇЇ РОЛЬ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	27
Крет О. В., Крет Р. М. СЕРВІСНЕ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ПОТУЖНИЙ НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ	30
Курило О. Й., Продан А. В. БІБЛІОТЕРАПІЯ В ПЕДАГОГІЧНІЙ ГАЛУЗІ	33
Курило О. Й., Легка Л. І. БІБЛІОТЕРАПЕВТИЧНІ КОРЕКЦІЙНІ ЗАНЯТТЯ ТА ЇХ ФОРМИ	35
Марценюк М. О. ПСИХОЛОГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ БІБЛІОТЕРАПЕВТИЧНОГО ТРЕНІНГУ	37
Матвійчук О. Є. БІОГРАФІЧНІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ ДЕРЖАВНОЇ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ БІБЛІОТЕКИ УКРАЇНИ ІМЕНІ В.О.СУХОМЛИНСЬКОГО	39
Мовчан К. М. КУЛЬТУРА ЧИТАННЯ ЯК ЧИННИК САМООСВІТИ СТУДЕНТІВ	41

Електронне наукове видання

**БІБЛІОПСИХОЛОГІЯ, БІБЛІОПЕДАГОГІКА, БІБЛІОГРАФІСТИКА,
БІБЛІОТЕРАПІЯ В ОСВІТІ:
теорія і практика**

Збірник тез доповідей II Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції,
14-15 квітня 2022 р.

Головний редактор:	<i>Щербан Тетяна Дмитрівна</i>
Відповідальний за випуск:	<i>Прокопович Лідія Сігізмундівна</i>
Упорядкування та комп'ютерна верстка:	<i>Веремчук Олена Володимирівна</i>

Формат 60*84/16
Гарнітура Times New Roman
Умовн. друк. аркушів – 5,2

Адреса видавництва:
Мукачівський державний університет,
вул. Ужгородська, 26, м. Мукачево, Закарпатська обл., 89600,
тел./факс: (03131) 2-11-09. E-mail: rvc@mail.msu.edu.ua

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>